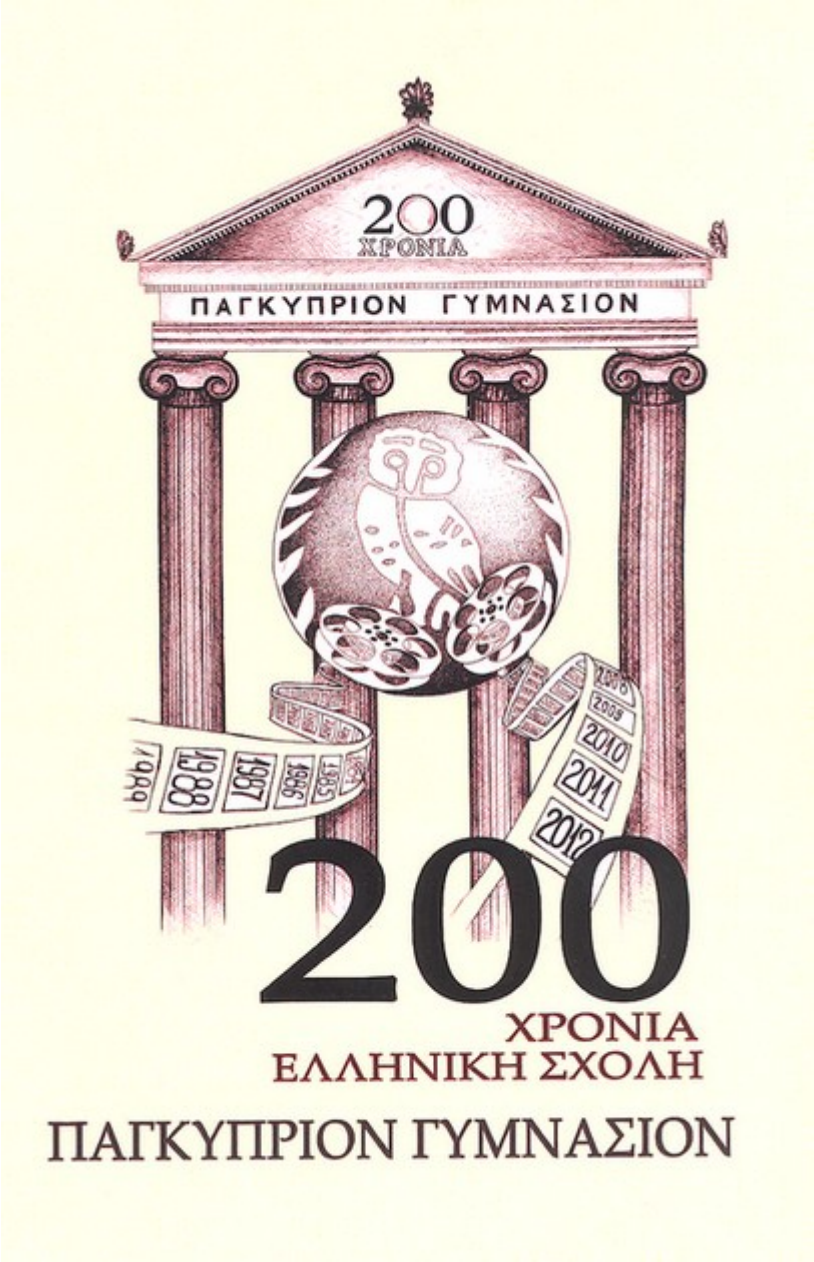
22 Μαρτίου 2012

Το Παγκύπριο Γυμνάσιο και η ελληνική παιδεία στην Κύπρο

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή

Του Καθηγητή Ευάγγελου Χρυσού

Θα μου επιτρέψετε να ξεκινήσω με μια προσωπική αναφορά. Το Παγκύπριο Γυμνάσιο το συνάντησα στα χρόνια της εφηβείας μου στη Θεσσαλονίκη, στο πρόσωπο ενός εκλεκτού ανθρώπου, απόφοιτου του Παγκυπρίου Γυμνασίου, του πατρός Λεοντίου Χατζηκώστα. Ως παιδί ήταν βοσκός που φύλαγε τα πρόβατα της οικογένειάς του σε χωριό της Κερύνειας. Μόλις δέκα μέρες μετά την εισβολή των Ιταλών στρατεύτηκε με το Κυπριακό Σύνταγμα σε λόχο Σκαπανέων και πολέμησε στην Ήπειρο. Μετά τη γερμανική εισβολή αιχμαλωτίστηκε στην Ελλάδα. Δραπέτευσε από στρατόπεδο πολέμου στην Ιταλία αλλά παρέμεινε εκεί για χρόνια.

Απολύθηκε από το στρατό μόλις στις 8 Δεκεμβρίου 1949, πριν καρεί μοναχός στη Μονή Σταυροβουνίου. Σε σχετικά μεγάλη ηλικία φοίτησε στο Παγκύπριο της Λευκωσίας, όπου ξεχώρισε για την ποιητική του φλέβα, πριν έλθει για σπουδές στη Θεσσαλονίκη των μαθητικών μου χρόνων. Τότε, στον καιρό του αγώνα της ΕΟΚΑ ήταν ο σημαιοφόρος των παρελάσεων και των διαδηλώσεων για το Κυπριακό στη Θεσσαλονίκη. Είχε όμως ήδη βρει διέξοδο προς τη λογοτεχνία και είχε γράψει τα πρώτα διηγήματα, που αποκάλυπταν το λογοτεχνικό του ταλέντο και τον πλούτο της ψυχικής του ευαισθησίας. Εργάστηκε αργότερα ως κληρικός στην Αγγλία και στην κυπριακή ιεραποστολή στην Αφρική πριν αποσυρθεί ως απλός εφημέριος στη γυναικεία Μονή του Αγίου Μηνά, κοντά στα Λεύκαρα, όπου επί δεκαετίες εφημέρευε και …έγραφε. Ο πατήρ Λεόντιος ασφαλώς και δεν είχε τα χαρακτηριστικά του μέσου μαθητή του Παγκυπρίου (Αποφοίτησε το 1954 σε ηλικία 36 ετών). Διέθετε όμως τη γοητεία ενός σοφού και καλλιεργημένου αποφοίτου, ενός ζώντος φορέα της πνευματικότητας και της λογιοσύνης που καλλιεργείτο στο σχολείο, για το οποίο μιλούσε με περισσή αγάπη. Από αυτόν έμαθα να αγαπώ το Παγκύπριο και να υποκλίνομαι στην ποιότητά του Στη μνήμη του πατρός Λεοντίου αφιερώνω τις λίγες σκέψεις που ακολουθούν. (περισσότερα…)